

GALENI DOCUMENTVM DE PVERO EPILEPTICO.

Nicolao Leonico Thomaeo Patauino interprete.

Go te Ceciliāe existimabā ad ægritudinē filij tui nostris admonitiōibus haud quaq̄ indigēre. nā q̄ prius ipsum vidit, & tecū Athenas iterum nauigaturus est Dionylius, idoneus est & p̄sens facere ea q̄ opus erūt: & rursus discedēs, ad habitudinē ægritudinē cōdecētia documēta relinquere. Ego aut q̄ nunq̄ puerū hūc vidi, forsū multū decipi possem: cū neq; à principio morbi qualis fuerit ipsius natura, neq; nūc qualis ob morbi sit, cognouerim: sed à vobis hoc m̄ audierim epilepsia accessōibus puerū infestari. Verū, ne forsū me suspiceris negligētē magis q̄ veridicū scriptioñē hāc subterfugere: quod nunq̄ ante feci: laborē hūc libens subibo, vt tibi rē gratā faciā, scribēdo q̄dam medicinalia p̄cepta pueri epileptici, in quib; necesse est medicae artis imperitū decipi & aberrare circa mēsurā vel tps vtendi. Demōstratū. n. à nobis est in alijs lībris q̄ nō cōtingit quēpiā recte mederi in minimis qđem ægritudinibus, nedū adeo magnis vt ē epilepsia, nisi methodū aliquā curatiū nouerit. Atq̄ Dionylius mihi iā cōicauit, et mecum prius cōsiderauit de tota pueri curatione, quā tu mihi ipso ueris, vt hēc documēta cōsribere. Dionylio q̄z meā tam ipse sūniam facile manifestauit, cū intelligeret, oia q̄ ego dicerē, nihilq; ille obaudiret, ceu methodi curatiuae valde peritus. Tecum vero neq; q̄uo sermonē instituā noui, nā accuratus disti cōtōibus multis indiget, et obscurior est q̄ imperito hoī cōueniat: breuis aut & manifestus haud quaq̄ accuratus esse pōt. Quapp̄ subuerabar tibi documēta cōsribere: q̄uis rē tibi gratam facere p̄cupere: existimās mihi siq; qppiā euenturū quale Phidiae vtīq; accidisset, si postq; Palladis simu lachrū absoluit, q̄piā illum coegisset separatim dīgitū, manū, pedem, nāsum, aures, singulasq; corporis partes effingere. Ego vero methodū curatiū quodā quoddā simulachrū in pluribus cōmentarij̄ à nobis scriptam fuisse arbitror, q̄ nō modo iperitos hoies, sed ne medicos qđē quo scūq; iu uare non pōt. Qm̄ aut cogis me de parte vna artis curatiuae sermonē facere seorsum ab alijs: tuā cedo volūtati & pareo: atq; in tuā gratiā documenta scribo: q̄ tibi in hoc sufficient. sati. n. est medicae artis in expto nō magnū aliquid irremediable, in medicorū p̄ceptis cōmittere, p̄cipue cum didiceris legitime versari in his cōmētarīj̄. Eruditis igitur illis curatiuae methodi negocīi scriptū est: tibi autem & alijs, qui nonnullarum rationalium artium scientes estis, medicinæ autem inexperti, arbitror, fortasse non nihil vtilitatis & in his commentarij̄, proueniet. Conabor autem quantum fieri poterit manifestissime enarrare quanam vtens puer dicta non parum iuuetur: & ab accidentibus quotidie ipsum inopinatē inuidentibus minime lādatur. Conuenit igit in primis quantum fieri potest hac obseruare. Nāq; puerum necesse est iterum occurrere magnis frigoribus, imēlis caloribus, ventis validis, balneis malis, cibarij̄ caput tentantibus, rotarum obuolutionibus, corrusionibus p̄terea, & tonitruis, & vigilis, & cruditatibus, tristitieq; etiā, & iracūdīe, & laſitudini, atq; alijs huiuscmodi rebus, à quibus (vt summā dicam) corpus vehementer moueri & perturbari solet: atq; in remīniscētiā quandam morbi referri, & ad generationē paroxysmi deduci. Hec igitur conuenit, multo ante caueri, et si qñq; his præcedentibus paroxysmus succedet, tunc ab omni penitus motu oportet illum remouere, & domi cōtinere, & vi-
ctu valde tenui illum nutrire, donec à paroxysmi in cōmodo liberetur. quis aut sit tenuis victus, quāvis arbitrē te cognoscere, tñ si ea quā sequuntur perlegeris, aliquid etiā de ipso percipies.

Tēpus itaq; est vt hūisce rei documēta tradere aggrediar. Accidente vere (nā ægritudines q̄ reuerti solēt quodā mō tūc moueri contingit,) puerū purgandū affirmo mediocri purgatione: huic aut purgationi Dionylius p̄sens moderabil, & q̄ opus erunt ioperabit, accurate cognoscens quo nā mō ad purgationē corpus p̄parare oporteat, & quo vt̄ debeat pharmaco, quāue q̄titate, & in quo tpe: nā de his inter nos saepē cōsultū est. Quare Athenis p̄sente habes Dionyliū, sed nihilo minus cū ipso mēte simul & cōsiliū habes meū. Post purgationem aut qñ recesserit Dionylius, & puer Athenis remāserit: hanc oportet ipm̄ victus rōnē obseruet. Cū à cubili mane surrexerit, anteq; ad p̄ceptorē accedat, mediocri deambulatiōe vtā, gressu nō ad modū frequēti. post hac aut vīq; ad palestra tps, disciplinis vacet q̄bus affluevit, q̄prīmū aut ab illis discesserit, vbi me diocriter rursus deambulauerit, ad p̄dotribā accedat. Hūc aut p̄dotribā si quēpiā alijs ex ijs q̄ puero p̄sunt, multū oportet esse prudētē, sed talē inuenire difficile est: plerim̄ cū elecio fieri debeat ex hoībus ineruditis & ignarīs, nō minus aiam q̄ corporis hebetē & crassam hūtibus, nō igī, tanq̄ parūt hoc te fugiat: neq; cuiusq; è pplo pueri curā tradas, p̄be cognoscēs q̄ summa curatiois in hūisce duobus versat, in vīlū vīdelicet à me tibi dati pharmacī, & in exercitiū mō, alia nāq; oīa hoī, rū sunt

CAP. 2.

CAP. 3.

Arum sunt præparamenta quædam. Pædotribam igitur hūc tecum simul Dionysius elget. Sitaūt ipsius scopus in exercēdo quo ad quātitatē quidē, vt puerū anteq̄ defatigē cessare faciat, necnō vt vniuersum corpus calefaciat, & mediocriter euacuet: ambo aut̄ in eodē tēpore cōtingent. Qñ enim quod sup̄fluit sufficenter euacuat, & quantum satis est corpus incalescit, tūc si quīspiam ab exercitio cessauerit, gescet anteq̄ in defatigationē incurrat. exercitū vero ab hoc tēpore ultra, in solida fā agit mēbra, & corporis habitū colliquat. aggregataū omne id quod colliquat in iūctūris maxime & musculis: ad hoc c̄sequi virtutis lassitudo, postea vicerofus sensus, qñ aliquā corporis partē mouere tētauerint, & hoc est ipsa lassitudo. Nō solū igit̄ pædotribā prudentem esse oportet, sed et̄ mediocris exercitij expertum, ne citius quām par est puerum ab exercitio cessare faciat, securam timens lassitudinem, ne'ue fatigē calefacere, & complete quod superflui est euacuare, in lassitudinē puerū ducat. Mediocrū igit̄ exercitiorū in quantitate huiuscmodi sunt scopi: In qualitate vero, vt corroborētur oēs corporis particulae, maxime caput, & vētriculus, & huius prēcipue quod ori circūstat. vt aut̄ quīspia līstud allequi possit, nūc dicam. Primo qm̄ exercitia vehemētia caput replētab his abstinenre præcipio. secūdo si qñ his vti necesse fuerit, capite erecto quae infra sunt moueant, & ex his maxime crura, tertio à paruis & tardis motiōibus incipiāt pædotribā, & sic ad vehemētiores & celeriores motus deueniat. nā subito ab intensis exercitijs icipere nō solū imbecillibus, sed etiā robustis corporibus summe pernicioſum est. Cōsidere præterea oportet, q̄ fricatiōes exercitij loco habent, maxime in corporibus imbecillibus: īmo s̄apenumero sole, modo re c̄te fiant, aliarū motionū vicē supplēt. opus est aut̄ primū manus, molliter cū sindone à supernis partibus ad iferna delatis, corpus ad rubedinē deducere, initio à brachij & manibus factō, atq̄ ita ad pectus & ventrē deuenire. subinde etiā crura multum fricare cōuenit: vt siquid ex sup̄nis partibus illuc fuerit deriuatū, cōmode absumat. postremo ad caput deueniēdū est. nā statim à principio ad ipsum accedere periculōsum. corpore. n. adhuc pleno existente, ad id quod primo calefit, facile superfluitates attrahunt. vltimo igit̄ loco post alias corporis ptes, caput cōfricari oportet, vt nūc diximus, absq; oleo, qñ aut̄ & oleū applicare libuerit, nihil p̄hibet fricationē simul cū alijs fieri mēbris. vt vnum caput fricet: duo alijs pectus & ventrem: & totidem alijs crura. sic aut̄ & post exercitū: īmo vero magis tunc, oia simul confrentur mēbra: ita. n. celerius ad quietē corpus deducit, & minus refrigerat. oportet aut̄ si de qua piā alia re, de hac ipsa magnā curā habere. Nō lauari autē, vt plurimum cōuenit: neq; statim post exercitū palestrā exire, led postq; planē quiereat spiritus, & ab exercitijs cōmorio proſus cefauerit: atq; tūc etiā sindone caput multū fricare cōuenit. & s̄apenumero pectine vti. Post haec aut̄ ad prandīū eat, & prius quippia ex ijs quae ventrē molliūt allumat, vel olus, vel fallamētum, vel ptisanā, vel oliuas cū tercia parte panis, reliquias vero duas i cœna tps sepe nat cum valentioribus obſonij, quae aut̄ huiusmodi exiftū paulo post d̄cent, si prius enarrauero ex olerū genere oia que absq; nocūmēto sumi possunt. Ex oleribus igit̄, nec à laetucis, nec à malua, nec ab atriplice, nec à blito proſus illū prohiberi iubeo, non tñ idē ſemper capiat volo, verū aliaſ aliud, moderate. ex eodē et̄ est genere beta, & braslica, oportet. n. c̄t ex ijs quippiam moderate gustas re. porrum quin etiā interdū, & apium, & smyrnum degustare cōferet. & de horarijs fructibus quicunq; nō sunt penitus crudii, aut̄ ſrapte natura diſſiculter concoquunt. ijs nanq; & suas ipſorū ſuperfluitates, & aliorum etiā eſculētorū retinere cōſueuerunt. ergo & mora & que preocacia nominant, & ficus, & ſiqui ſunt eiusmodi nota, ſine moleſtia deſcedunt. Et qua cucurbita dicit, nihil ab oleribus ventrē mollientibus diſſerre videſ: itē pepones cucumerini (nā q̄ tales nō ſunt, praui ſunt) / maturā ēt vuā aliquantulū qñ puer concedi potest: malā vero & pira raro & in parua quātitatē deguſtet: & haec ipsa non ſolū vt in arbore ſua ſint bēne cocta, ſed etiā domi ſeruata ad maturationē re c̄te perueinent. Scire aut̄ oportet eadem poma qua recēter à matre ſunt decepta, & qua domi deposita refuerant, per multū inter ſe diſſerre: nullamq; inter ſe ſimilitudinē habere, poſſunt aut̄ conſeruari poma piraq; nec nō plurimi ēt alij fructus, & pruna qua vocant, damascena, ficus quin etiā quas carycas vocant, ex huiuscmodi ſunt genere, & ex arbo- re palma dactyli, quorū comeſtione penitus illi non interdico, ſed opportune & moderate illis vti pmitto: alſidue aut̄ & multū illis vti minime velim. Atq; vt ſemel cōcludā, quicūq; mali ſucci ſunt cibi, vel aluū aſtrīngunt, vel inflat, vel diſſiculter cōcoquunt, ſi alſidue vel plusq; conueniat allumant, nō ſolum huic morbo, ſed oibus et̄ alijs nocere ſolēt, atq; huic vſq; ſermo de diſſere mo- do, p̄tractus alijs ēt q̄plurimis agritudinibus cōueniens erit: Huiusce aut̄ morbi peculiaris & p̄prius eſt, vt caueamus ab ijs p̄cipue eſculētorū q̄ pituitā generat, vnde in cibarijs, que tametli in alijs nō obſint, viſcolos, aut̄ frigidos, aut̄ crassos humores generat, haudquaq; effe immorandum, cēleo, huiusmodi aut̄ ſunt atriplex, & blitū, & malua, quos ſanē vt guſter non, p̄hibeo, alſidue aut̄ eorū vſum vehemētā dāno: ex hoc ſunt genere & cucurbita: multoq; magis cucumeres, & po- ma, & pira: & demū quecūq; humorē pituitofum gignūt, aut̄ viſcolum, aut̄ crassum, vel quecūq; ſunt in genere pellimorū eſculētorū, quales ſunt q̄ vulgo appellant fungi: ab ijs. n. oīno abſtine- re conſulo, queadmodū & à rapis, & a quibuscūq; radicibus que mandi ſolent, crassos. n. habent ſuccos, & male concoquunt: exceptis quibusdā que acrimonīa quandā & caliditatē in ſe habēt,

Septima Classis.

zzzzzzz

queadmodū

opposition Aui. Fox p. 3.
traces. 5. cap. 7. fol. 22. A.
Aui. nō plurimi laetucam
landas.

Aui. aīa, Aīa c̄ serap.
uianundū confutacione, qm̄ ī
proprivatae cōmonas Epiphili

Galeni documentum

quemadmodum sunt dauci & raphani: sed ex raphanis haudquaq; illū degustare prohibeo, verū
quodā intercedente spatio: à dauco aut abstinere condiscat magisq; et à rapis, in esculentorū aut
vīsu abundēt illa qua acria sunt, & virtutē incidenti habet: dūmodo insigniter nō sint mali succi,
odoremq; habeant q caput tentet. quorū ex genere sunt quācunq; per caliditatē replent caput.
quemadmodū vinum, & sinapi, & petroselinū, & daucus, & cæpæ, & smyrniū. hæc. n. vltra mo-
dum inflāmatiū sunt, & malos humores generatiā. Sinapi vero licet cōueniat ad humores cras-
hos incidēdos, tñ ab eo abstinendū est, qm caput tētātū oxymelitis aut vīsu secure cōfidat, etiā si
quotidie sumere velit, potest aut cappares ex illo comedere, & parua quodā falsamēta oleo modi-
co superinfuso, vt cōcinae obsoniū: quod pfecto huiuscemodi ægritudinis, veluti medicamēta
quoddā reputari potest, præcipue si sit acerū scilla cōditum: hoc oēs vulgo iam scilliticum vocat.
quod ego si quippiā aliud in hoc casu sanē laudo. horū vero alterutru singulis diebus assumere
contenderim, dico aut vel cappares, vel falsamēta oxymelite condita. si vero puer oxymel bibe-
re velit, id sit in promptu & ante præparatiū, & nō ex tpe ex vtrisq; crudis confectū. quo aut mo-
do ipsum præparare oportet, paulo post recensēbimus. cæterū plurima aqua cōmisceatur. nam
quod sic factū est, suauius reddit, ac hyeme qdem calidū accipiat. testate vero nō erit malū etiā si
plerūq; frigidū sumatur, si & vehemēta fuerint calores, & ipse vehemēter sitiat, potuīq; frigi-
do assuevit anteā, nā inter alia sitim egrégie sedat oxymel nō valde dulce, præsentim si aqua fri-
gida misceat, mihiq; nō parū sepe contingit puerū à comitali morbo penitus liberasse, nō imu-
tata vīctus ratione, cū post primā purgationē oxymel sumere, eoq; vti pharmaco iussissim. Ve-
rum qm neq; filij tui naturā noui, nescioq; quantū vītūm is sibi ascierit morbus, & ipse assiste-
re nequeo, diuinare haudquaq; possum, q paucissimis indiget remedij. Melius itaq; mihi videat
de oībus sermonem facere. Igitur post exercitiū in prandio (vt dictū est) vtaf & quibusdā oleri-
bus, & oliuis, & nucibus, & sicibus, cū siccis, tum recētibus; verū non simul quotidie oībus, vna
enim sit & simplex quod assumat: sed vt vīctus ratio variari possit, de oībus verba faci, eodem ēt
tpe (vt dictū est) si desiderauerit puer, alijs etiā fructūs concedi illi possunt. cum alioqui ab ipsi
melius sit abstinere, ne dū morbi illius deuitandi causa, sed ad integrā etiā totius valetudinis in-
columitatem: quemadmodum vides nos ferme ab oībus horarijs fructibus abstinere. ¶ Verum
philosophis in præsentia salubris vīctus præcepta nō conscribimus, sanē perq; optandū erit si nō
solū ad pueri curā hæc docimēta, sed ad vniuersam illius vitā facere poterunt. ¶ Est lgiſ illi con-
cedendū vt palam, & tēpestiū eos comedat fructus, quicunq; magni nō fuerint nōcumenti, ne-
clam & intēpestiū illos comedēs, magis ledatur, qui. n. palam ab aliqua re, quam valde appetūt,
prohibent, ij cum data est facultas, plus nimio ingurgitare se consueuerunt, quāobrem pueris
ego plura esculenta concedere soleo ex ijs quae non valde nocent, vt tēpestiū & palam illis mo-
derate vtan̄ potiusq; vt diximus, ppter vehemēs desiderium furtū ex his & voraciter assume-
re festinent. Atq; hæc de cibi ratione sufficienter sint dicta. Post cibum aut vbi paululum tpis
intermisserit, priusq; ad studia disciplinarū accedat leuiter deambulet cēso, et rursum vt id ipsum
à studijs rediēs ante cenā faciat sanē cōsulo, quo tēpore duas reliquias panis portiones quas re-
seruauerat assumat, item aliorū vnuquodq; sic (vt dictū est) carnes qdem ex omni fere autūm
generē, præter palustres: ab oīum aut quadrupedum esu præcipue abstinat. Quod si qm illis vti
necessitas fuerit, domestici qdem suis extremitatibus & stomacho vescatur, sylvestris vero car-
nibus vniuersis bene vti potest. hæc dorum quinetiā carnes degustet, & nonnunq; leporum ēt,
carnes aut oēs sint vel simpliciter cōdira, vel sine nidore assūt: simpliciter condūnt si aquae inco-
quanē & anetho, porro, sale, & oleo concinnēt, quonā aut modo sine nidore recte assetur caro,
clibanū quod apud me vidisti, exēplo tibi esse potest, ex marino aut genere crusta intecta quidē
oīa nocua, & incommoda: ex piscibus vero optimi sunt ij qui in saxosis degunt locis, sumere ēt po-
terit ex ijs qui in alto degunt, quos pelagicos vocant, ex chartilaginea aut torpedo fere sola con-
ueniens est & cōmoda, cæterum de leguminibus pīflana qdem præcipua est: hanc sequit lens,
alica, & pīsum: alia aut fere oīa mala, & vt vniuersaliter dīcat, quācunq; viscosum, & crassum ge-
nerat succū, ventosaq; sunt, & multarū superfluitatū, necnon diffīcili cōcoctionis, sicut ante dī-
cebamus, maxime sunt cauēda, ostrea quinetiā oīa, & chartilaginea ea q̄r̄l̄d̄x̄ vocant, & squa-
mis carē, pīterea bulbi, & cochlear, & caseus, & fungi, bouinēq; carnes: & oua in aqua durata, cū
difficilis sunt cōcoctiōis, tū crassos generat succos, alica vero & carnes suilla bonū qdem gene-
rant sanguinem, sed viscosum, palultria aut oīa superfluitates generat plurimas, Legumina vero
oīa ventosa sunt, & pīcipue faba, & cicer, pīflanaq; non diligēter cocta, ventosa est, quamobrē
bene coquere illā oportet, velea non vti dēns quoq; bene decocta oēm ponit vēto sitatē, verum
illa nō assidue crebro'ue vti oportet, qm humores generat crassos. Cæterum ad vīctus quotidīa/
ni rationē hæc abunde sufficere possunt. Medicamēta autē ex scilla, quod tibi tradidimus, pur-
gatione pīflana, quodq; primo vere fieri iussimus, singulis diebus secure filius tuus vtaf, priusq;
ad palæstram accedat, nam nīsi valde magna fuerit ægritudo, & occalluerit, sperādum sanē est in
quadraginta dierum spatio hoc medicamēta illā perficte celāturā, qm iam innumerous pueros
nulla ellebori opera sic curauit, verum post purgationem prius q̄ hoc vtratur pharmaco, semel
aut bis

dom p. 4 vīa. vīa. in aīa.
sup. cōm. ag. vīa. vīa. mīa.
cap. 7. 3.

līm. it. mīc. bon. vīa. vīa. cap. 7. 3.
ret. 2. 3. fol. 111. A.

† At sane phis
losophi falu-
bris virtus do-
cūmēta nō cō-
scribimus: qđ
certe maximo
pere optarem,
nō solū ad hu-
iū affectūs cu-
rationē sed ad
vniuersa pueri
tui vitam,

G
C A P. 5.

H

C A P. 6.

CAP. 7. aut bis absinthium sumere oportet: De oxymelite aut ut dicamus, id certe acidissimum esse censetur, quod ad mellis proportionem quartam aceti habet partem: dulcissimum vero, quod octauum: aliae aut intermediae mensurae quanto ad extremorum alterutrum appropinquant, tanto aciditatis aut dulcedinis participare videntur. oportet aut ipsum penitus decoquere. ita, non quae miscent, accurate in unum ambo deueniunt: & aciditatis vehemtia, quae in aceto est, retunditur: & quod in melle inflatiuum est, castigat: spumam. non illius, q[ui] recte decoquit, auferre debet: nec me præterea fatet in Græcia, & in plerisque locis insularum oxymel etiam ex fauis confici solere, quo etiam tibi securus vti licet, puer præsertim astiuo tpe Athenis degente. minime autem ad me in præsentia pertinet declarare, q[uod]n[on] dulcius id, aut acidius, vel dilutius, aut meracius exhibere oportet: neque in alijs particularibus immorari meum est, sed illius qui & præsens fuerit, & curandū corpus quotidie inspexerit, & de humorum habitu recte cōiectari poterit, in crassis. n. & viscosis humoribus acidiori & meraciore oxymelite vtendū est: in his autem qui huiusmodi non fuerint, dulciori & diluto magis. eodem etiam modo reliqua quae dicta sunt oia, pro quotidianis corporum cōstitutionibus cōmutare & variare cōuenit, quæadmodum & in oibus alijs ægritudinis facere cōtingit. Quapropter si quis methodi curatiæ ignaro & inexperto innumerā et perscriperit documenta, haudquaq[ue] illū sufficientē efficiet medicū nō modo nō maximarū ægritudinū, sed ne nimicarū q[ui]dē. Istud enim s[ecundu]m numerō palam ostendit cū inueterata vlera malasq[ue] oculorū dispositiones ad sanitatem redegillem ijsdē sanè medicamentis, q[ui]bus pleriq[ue] ante me vni nihil p[ro]ficerant. Et profecto t[em]p[or]is opportunitas in v[er]su vnus cuiusq[ue], vt Hippocrati placuit, post quātitatē ad vires diligenter accōmodata, reliquū utilitatis appetat. nā pharmaca potius sunt iuuantiū materia q[ui] iuuamenta, quemadmodū ēt ab excellētibus asseuerat medicis. Et meus q[ui]dē vnde exordiū sumpsit, finē accipiat sermo, haudquaq[ue] fieri posse vt minimū quippiā quod ad artē pertinet tractare recte valeat is, qui artis penitus sit ignarus & expers, sed illi semper assisteret periti opus esse. Verum q[ui]m plerique scillæ succū non recte conficiunt, q[uod]n[on] id tibi ēt cognoscere cordi est, huic ego sermoni adiungam, quonā modo illū confidere sim solitus. Vas quodpiā accipio à quo extractū fuerit mel, meliterū id Graci vocat: in quod scilla coniicio manibus prius illā in exiguis discep[er]tis particulas, postea bene apto operculo illud obturās, extrinsecusq[ue] pelle circūdans, & diligenter colligans, in loco quopīa meridiē spectate colloco, qui à borealibus oino non perflet ventis. id autem facere soleo ea anni parte, in qua caniculā exorti oēs asseuerat Græci: quadraginta autem huiuscmodi sunt dies: viginti q[ui]dem ante, totidēq[ue] post exortum paulatimq[ue] in ijs diebus vas illud ad solem cōuertere soleo, vt ex oibus similiter partibus incalescat, transacto postmodum p[re]stítuto tēporis spatio, vas illud apperit, in illo reperire soleo scilla partes elixis similes, succumq[ue] ex illis in vasis fundo quendā defluxum; quē colligēs, q[ui] optimo melle cōcino. Huius singulis diebus, cui dare volero, cochlearis pleni mensurā p[re]bebo, pueris q[ui]dem minoris, adultis vero maioris. Quinetiam scille ipsius carnes accurate cōtundens, illasq[ue] cum melle dissoluēs, & cōterēs: ex illis cochleare vnum vt dictum est, p[re]btere cōsueui: quod sanè quo ad vires & efficaciam secundum à p[ro]dicto locum obtinet. Ceterum quicunq[ue] scilla elixātes, illā postea cōterunt, illius proculdubio vires resoluunt: quemadmodum qui istud ipsum ex aceto faciunt, pharmacum quidem validum ad modum conficiunt, verum neruis non innoxium.

GALENI IN LIBRVM DE NATVRA HVMANA COMMENTARIVS SECUNDVS,

Nicolao Macchello Mutinensi medico interprete.

Hunc librum Galenus inter Hippocraticos non agnoscit.

Xposuimus in horum cōmentariorum priore librum ipsum de hominis natura. Nunc autem ea aggrediemur, quæ ipsi improbe fuere adiecta, & ipsa haud inconcinne elaborata. Etenim liber quidam exiguus est, in quo de ratione virtutis sanorum est scriptum. Et videtur quidē esse commentarium Polybi Hippocratis auditoris. Hic vero inter h[ab]et & librum de hominis natura adornatus est, a scriptus nimirum ab eo, qui primum duos hosce libellos in idem coegit, scilicet ipsum Hippocratis commentarium de hominis natura, & Polybi de ratione virtutis sanorum. Nam quo tēpore Attalici & Ptolemaici reges inuicē in comparādis libris de munificētia contendebant, malitia initium habuit circa ipsorum cum inscriptiones, tum apparatus, in ijs nimirum, qui ad reges, vt argentum acciperent, libros illustrium virorum afferrent. Cum